

[Kjær Rasmussen.]

samfundet har råd til at uddanne, men derimod hvordan de skal fordeles inden for de forskellige discipliner. Den borgerlige regering mener, at man bedst klarer dette fordelingsproblem ad restriktiv vej. Vi tror ikke, den vej er fremkommelig. Derimod tror vi mere på, at problemet løses ved at åbne for tilgang dér, hvor der nu er lukket, og ved at etablere basisuddannelser og kortere varende uddannelser med mere forskellige elementer, således at man ikke som i dag må vælge enten den totale teknik eller det totale samfundsstudium. Hvorfor dog ikke prøve på at lave en kombination af de to ting?

Vi tror ikke på, at ministerens idé med at indføre adgangsbegrænsning til visse universitetsstudier vil forlænge køen ude på Lundtoftesletten. Derimod er der andre helt sikre følger af adgangsbegrænsningen. Der er f. eks. de sociale. Den borgerlige regering er nok bekendt med, at vi her i landet har noget, der hedder studenterkursister. Det er ofte mennesker, som må forene et byrdefuldt studium med et byrdefuldt erhvervsarbejde af den ene eller den anden art. Netop erhvervsarbejdet vil tit få den konsekvens, at de opnåede karakterer bliver mindre end heltidsgymnasiasternes, hvis man må kalde dem sådan. Nogle kursisters chancer for at få afgang til det ønskede universitetsstudium vil altså med adgangsbegrænsning være forringet på trods af udvist studieegnethed på kursus, og på trods af, at kursistgruppen gennemgående klarer universitetsstudierne bedre. For HF-ernes vedkommende vil det naturligvis blive endnu sværere at opnå adgang til en universitetsuddannelse, der har adgangsbegrænsning. Adgangsbegrænsningens virkninger bliver altså til fordel for de befolkningsgrupper, hvis børn traditionelt har befolket de højere uddannelsesinstitutioner.

En anden virkning af regeringsforslaget bliver den tidlige specialisering i de underliggende skoleformer. Ministeren vil ikke rigtig rykke ud med, hvilke kriterier der skal ligge til grund for udvælgelsen af de studenter, som skal slippes indenfor i et eller andet fag med adgangsbegrænsning. Imidlertid er det nok ikke helt forkert, når vi antager, at adgangsbegrænsningen vil komme til at foregå på grundlag af fagka-

rakterer. Vi ved det som sagt ikke endnu, men ministeren kunne passende løfte en flig af sløret, når han nu om lidt får ordet.

Hvis udvælgelsen kommer til at foregå på grundlag af fagkarakterer, vil det betyde, at gymnasiasterne skal foretage et erhvervsvalg allerede i 16 års alderen, nemlig når de skal vælge mellem gymnasiernes forskellige linjer. VS må meget advare mod, at en sådan udvikling sættes i gang, specielt fordi alle hidtil har været enige om, at det endelige erhvervsvalg burde træffes så sent som muligt i uddannelsesforløbet.

At tilvalgsgymnasiet med alt, hvad dette kunne indebære af interessebetonet arbejde, forbliver på tegnebordet, er en anden kedelig omstændighed ved adgangsbegrænsningen. Det vil uvægerlig få til følge, at undervisningen ensidigt rettes mod den kommende eksamen, der skal bringe én gennem den snævre port ind til det universitetsfag, man ønsker at studere. Vi synes, det er en reaktionær politik. Det er en politik, som går stik imod den igangværende udvikling på eksamensområdet, og det er en politik, der begunstiger de socialt bedst stillede.

Det, vi står over for nu, er altså, at den borgerlige regering vil til at indføre adgangsbegrænsning på den sidste offentlige højere uddannelsesinstitution, som indtil nu har været fri for sådanne restriktioner. Det er meget interessant, at det netop skulle blive en borgerlig regering, der kom til at kvæle det liberalistiske dogme om, at uddannelse og studier giver lighed i chancer for social status. Sådan skal det ikke være mere efter den borgerlige regerings opfattelse. Så snart bare et lidt større kontingent gør krav på ret til social fremgang gennem uddannelse, således som vi har set det op gennem 1960'erne, slår den borgerlige regering bremsen i og blæser på alt, hvad den hidtil har sagt om uddannelsens betydning for de lige chancer. I det øjeblik, der kommer for mange studenter, mister de højere uddannelser deres eksklusivitet og kan derfor ikke mere bruges som springbræt for overklassens sociale fortrinsstilling, for hvis alle nemlig kan studere, er det jo ikke alle, som også kan forfremmes til de ledende og privilegerede stillinger. Med forslaget her sikrer man, at udvælgelsen til de højere uddannelser fortsat vil kunne ske på et klasse-mæssigt grundlag. Man sikrer, at universi-